

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Septem Illvstrivm Virorum Poemata

Cesarini, Virginio

Antverpiae, 1662

Ad Alexandrum VII. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-7990

AD
ALEXANDRVM VII.
PONT. OPT. MAX.

Anno M. DC. LV. VII. Id. Aprilis
renunciatum.

Hunc cecinisse diem, venturi præsciis aui,
Dicitur Aonias inter Apollo Deas.
Hunc fore, neglectas quo gloria tolleret artes,
Et faceret doctis vatibus ingenium.
Verba fides sequitur: rerum molitur habenas
Orbis ALEXANDER natus ad imperium.
Ac velut exactæ post tristia frigora brumæ,
Cum ver iucundum floridus annus agit,
Ridet humus, ridet Zephyris spirantibus æther
Purus, & argutæ dulcè queruntur aues:
Exultare nouo sic Principe vidimus Urbem,
Et quot regna vagus circuit Oceanus.
Vidimus excitas Parnassi monte sorores
Aurea desuetæ tendere fila lyra.
Vidimus Ausonios, genus immortale, poëtas
Præcingi sacrâ, quam meruere, comâ.

Letitiam

FERDINANDI FVRSTENBERGII. 121

*Letitiam & Pacem, miseris vix cognita terris
 Numina, quas luctus semper & horror habet,
 Ter Vaticani circum delubra volantes
 Audijmus reditus signa dedisse sui.
 Audijmus: letas voces plaususq; canentium
 Vocibus & plausu Roma secuta suo est.
 O mihi si populi sensus equare canendo
 Fas foret, & causâ digna dieq; loqui!
 O mihi si Phœbus vacuis dictaret in hortis
 Grandia Romani carmina Callimachi!
 Non ego, MAGNE PATER, celebrarem facta tuorum,
 Non fultam titulis diuitijsq; domum;
 Non maris Hetrusci portus & litora, quondam
 Hercule, nunc proavis inclyta regna tuis;
 Non belli claros studijs heroas, & altis
 Adscriptos Superum sedibus indigetes;
 Nec quæ porticibus miramur nixa superbis
 Atria, pressa Ducum Pontificumq; pede;
 Nec quas maiorum pietas caelestibus aras
 Struxit Apelleis conspicuas tabulis:
 Sed te, qui titulos tantum præcedis auitos,
 Quantum nocturnas Cynthia plena faces;
 Et tua non humili memorarem nomina cantu
 Extremas ultra solis itura vias,*

VII.

X.

Aprilis

us aui,

Deas.

artes,

enas

ium.

ume,

ther

es:

em,

itas

Letitiam

Quà leuat Eoo rutilantem gurgite currum,
 Et quà poscentes otia soluit equos.
 At non intacti mores, & quas rudis atas
 Virtutes teneris duxit ab uberibus,
 Et data Pierijs iuuenilia tempora sacris,
 Carminis, ut quondam, res foret una mei.
 Maior equis pulsanda patet nunc area nostris,
 Quà Padus obiectis aestuat aggeribus,
 Quà centum populos, centum Ferraria¹ sospes
 Debet consilijs oppida salua tuis:
 Seu circum fremerent irati Caesaris arma,
 Nec non aduersos Mantua passa Deos:
 Seu propiora mouens Venetus discrimina miles
 Verteret Hadriacas ad noua bella rates:
 Seu late grassata lues, & turpis egestas
 Inferrent miseris urbibus excidium:
 Seu Pater Eridanus campis undaret apertis,
 Deucalioneæ damna minatus aque.
 Ille idem assiduis Cygni plangoribus, idem
 Certauit mæstis Heliadum lacrymis,
 Cum patriæ fines & rectas legibus vrbes
 Linquentem ripis vidit abire suis,

Et

1 Alexander VII. Ferrariæ Prolegatus Pontificius difficillimis
 temporibus belli, pestilentia, arctioris annonæ, & exundationis
 flum. num.

*Et Libycos tentare² sinus, ubi classibus audax
 Insula Threicias depopulatur opes,
 Europæq; suæ custos delecta inuentus
 Tutatur medijs credita claustra maris.
 Non secus Italiae Cimbro natura minanti
 Alpinas visa est opposuisse niues.
 Non secus occiduis inhiantem finibus Afrum
 Herculis obiectis meta coercet aquis.
 O quoties Melitæ fortes hortatus alumnos
 Iussisti properâ vellere signa manu!
 O quoties Solymen, Asiaq; reposcere regna,
 Sceptraq; Bistonie frangere barbaria!
 Testis Neptunus, Teihys mihi testis, & omnis
 Tritonum soboles, Nereidumq; chorus.
 Illis cura fuit partos cantare triumphos,
 Et tua cognatis facta referre Deis.
 Me decet Arctoo spumantem sanguine Rhenum
 Dicere, nec patriæ bella silere mea.
 Infelix tellus, Romanâ clade tumentis
 Arminij quondam signa secuta ducis!
 Hei mihi, nunc ducibus nihilo metioribus usa
 Scinderis in partes, & noua sacra colis.
 At magno commissa luis. Quæ flumina belli
 Nescia? quæ uè tuo terra cruore caret?*

Forsitan

² Melitæ Inquisitor.

Et

difficillimis
fundationis

*Forsitan & Diuos nondum sibi sentiet aquos,
 Et mala cūm tulerit plurima, plura feret.
 I celer, instantem capiti defende ruinam:
 I celer, & longæ vince pericla viæ.
 Non te Sicani tardent fera murmura ponti,
 Non formidatæ nauibus insidia;
 Non rigor Alpinus, non frigore saxa perenni
 Horrida, non duro flumina vinc̄ta gelu.
 Hic Vbios³ dominâ deductos Vrbe colonos,
 Et flauos vises impiger Vsiptos.
 Tum dextram tendes populis, quos Luppia nostris
 Cædibus infectâ decolor ambit aquâ,
 Et quos bellipotens olim ditione premebat
 Accola vicini Bruçterus & Amisii:
 Nunc vbi conuentu mundi cõiere vocato
 Discordes studijs consilijsq̄ Patres.
 Discordes, i, iunge animos: Europa, Deusq̄
 Imponunt humeris publica vota tuis.
 Auspicijs pax freta bonis frondentis oliuæ
 Prætendit capiti mitiaserta tuo.
 Visa quieturis demum promittere terris
 Aurea compositis secula disidijs.*

Hic
³ Nuntius Pontificius Coloniam, & inde Monasterium pacis
 conciliandæ gratiâ missus.

⁴ Bruçteri Germaniæ populi ad Amisium fluum. Tacitus
 lib. 1. Ann & alibi.

*Hic etiam s Veledam, quâ nec Cumæa sacerdos,
 Nec diuina fuit clarior Herophile,
 Te veniente, ferunt iterum de turre locutam
 Fatidico tales ore dedisse sonos:
 Letus ades, rerum spes & tutela mearum,
 Sospite quo nobis vita salusq; redit.
 Letus ades, cætus nec dedigneris amicos,
 Et mea securo visere regna pede.
 Non iterum clades ⁶ animo versamus, & iras,
 Armaq; Quintilios vincere docta tuos.
 Qualis ad Assyrias immani funere Carras
 Romanus Partho fusus ab hoste iacet.
 Nulla salus bello, pacem deposcimus omnes:
 Pax veniat populis sæpè vocata meis.
 Sed, nisi me Phæbi ludunt oracula, quondam
 Quæ cecinit nostro conscius ore Deus,
 Pax erit: at sacris tam detestanda Latinis,
 Quàm malè mercatâ pax coitura fide.*

Non

5 Statius lib. 1. Silu. in Soter. pro Rutilio Gallico:

Non vacat Arctoas acies, Rhenumque rebellem,
 Captiuæque preces Veledæ, &c.

Ea virgo nationis Bructeræ latè imperitabat, quam coràm adire
 alloqui que negatum. Arcebantur aspectu, quò venerationis plus
 inesset. Ipsa editâ in turre: dilectus è propinquis consulta respon-
 saque, vt internuntius numinis, portabat. Tacitus Histor. lib. 4.

6 Clades Variana pænè exitiabilis, tribus legionibus, cum duce,
 legatisque, & auxilijs omnibus, cæsis. Sueton. in Octau. cap. 23.
 Quâ nulla post Crassi in Parthis damnus, in externis gentibus,
 grauior Romanis fuit. Paters. Hist. lib. 2.

Non ideò curasq; tuas vigilesq; labores
 Excipient meritis fata sinistra tuis.
 Purpura virtutis pretium tibi cedit, & inde
 Quo nihil hæc maius, quod tibi donet, habet.
 Scilicet & terris, caloq;, Ereboq; verendum
 Te solio accipiet maxima Roma suo.
 Tum pia laturus sacratis oscula plantis
 Orbis adoratos procidet ante pedes.
 Tum Septem imperio quæ nunc CHRISTINA triones
 Frenat, & Arctoas ducit in arma manus,
 Adueniet supplex, & Vaticana tenentem
 Regna colet prono deuenerata genu.
 Tum consanguinei longo post tempore Reges
 Arbitrio ponent impia bella tuo.
 Et pacti stabilem iurato fœdere pacem
 Damnabunt pugnas, & graue Martis opus.
 Aruaq; leta Ceres, & pleno Copia cornu
 Dona ferens, niueis oppida viset equis.
 Mox ubi iam fessas recrearint debita gentes
 Otia, signa dabunt ad sacra bella tubæ.
 Bella recrudescant Naupacti, & barbara Thracum
 Gaza per Ionias sparsa natabit aquas.
 Quas ego nunc acies video! quos æquora remos
 Verrere! quàm latis vela tumere Notis!

Quantus

*Quantus adest sudor populis! quot in arma volentes
Creta viros totâ concitat Italiâ!*

Vt Solyme poscit reduces in praelia Gallos!

Vt tremit Austriacas pallidus Ister opes!

An te etiam 7 auspicijs tollentem signa secundis,

MAGNE PATER, toto cernimus ire mari?

Impiaq; Odrysiae contundere cornua Lunæ,

Victoremq; sequi, quâ præt arma, Deum?

Sit satis armatas in praelia mittere classes:

Bella gerant alij: tu prece bella iuua.

Consilijs opibusq; iuua, Zephyrosq; fauentes

Sollicita, & faciles ad pia cæpta Deos.

Sic per te victo Reges Oriente superbi

Threicijs statuent parta tropæa iugis.

Et Vaticanas Victoria figet ad aras

Dereptas Scythicis postibus exuuias.

Tunc aliquis vates, procerum de stirpe meorum,

Cantabit famæ tot monumenta tue.

Bellaq; signabit titulis: HÆC THRACE SVBACTO

VICTOR ALEXANDER RETVLIT ARMA DEO.

Sic cecinit: partem, vates ne vana putetur,

Lapsa dedit, partem serior hora dabit.

AD

7 *Philemathis Musa iuueniles pœmate 83.*

Huc ego, seu sit opus Neptuni fluctibus, altâ

Puppe sedens; seu terrestri certare duello,

Vectus equo veniam.